

Návrh

**Stanovisko Výboru pre rodovú rovnosť
Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
k spochybňovaniu princípov rodovej rovnosti**

Vláda SR tak, ako sa uvádza v Programovom vyhlásení na roky 2012 - 2016, považuje kvalitu života za výsledok súdržnej spoločnosti, ktorá je závislá od solidarity všetkých jej vrstiev a od spájania silnej hospodárskej politiky s politikou sociálnou. To nevyhnutne zahŕňa aj podporu znevýhodnených skupín, ktorých rovnaké práva sú zaručené v Ústave SR, tzv. Antidiskriminačnom zákone, v smerniciach EÚ ako aj v rôznych medzinárodných dohovoroch a zmluvách, ku ktorým SR pristúpila. Navyše, Slovenská republika ako demokratický a právny štát má povinnosť zabezpečiť vo svojich politikách pluralitu a v zmysle ústavy aj nezávislosť od ideológie alebo náboženstva. Podpora znevýhodnených skupín a uznávanie ich práv, ku ktorým nepochybne patria aj ženy a LGBTI ľudia, je súčasťou takéhoto prístupu.

Výhrady prezentované určitými skupinami voči sociologickému konceptu rodovej rovnosti sa zakladajú na nesprávnych predpokladoch a z nich vyvođených manipulatívnych záveroch, ktoré nemajú žiadne opodstatnenie. Takéto tvrdenia zbytočne polarizujú verejnosť. Aj z tohto dôvodu podporujeme prijatie **Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv**, ktorá by pomohla vytvoriť systémové opatrenia o.i. pre vzdelávanie a osvetu k ľudským právam, vrátane rodovej rovnosti.

Cieľom rodovej rovnosti nie je odstraňovanie resp. popieranie biologických rozdielov medzi mužmi a ženami a presadzovanie rovnakosti, ako sa to mylne šíri vo verejnosti. **Cieľom je odstraňovanie rodovej hierarchie a presadzovanie spravodlivosti.** Koncept rodovej rovnosti vychádza z princípu, že všetky ľudské bytosti majú právo slobodne rozvíjať svoje schopnosti a vyberať si z možností bez obmedzení predsudkami, reprodukoványmi najmä formou tzv. rodových stereotypov. Najlepšie využitie potenciálu tak mužov ako i žien je nevyhnutnou podmienkou rozvoja vedomostnej spoločnosti ako i zabezpečenia kvality života na individuálnej úrovni.

Presadzovanie rovnosti príležitostí, zákaz diskriminácie a aktívne presadzovanie rodovej rovnosti je súčasne aj záväzkom SR ako členskej krajiny Európskej únie. Tieto sú obsiahnuté v **Zmluve o Európskej únii** (tzv. Lisabonskej zmluve), najmä v čl. 2, 3 a v čl. 8, ktorý hovorí, že "*vo všetkých svojich činnostiach sa Únia zameriava na odstránenie nerovnosti a podporu rovnoprávnosti medzi mužmi a ženami.*" Na praktické presadzovanie rodovej rovnosti prijala EÚ **Stratégiu rovnosti žien a mužov na roky 2010 - 2015**, ktorá kladie dôraz na prínos rodovej rovnosti k hospodárskemu rastu a trvalo udržateľnému rozvoju a podporuje uplatňovanie dimenzie rodovej rovnosti v stratégii Európa 2020.

V tomto zmysle prijala Rada Európskej únie 7. marca 2011 **Európsky pakt pre rodovú rovnosť (2011 - 2020)**, v ktorom vyzýva členské štáty o.i., aby odstránili rodové stereotypy a podporovali rodovú rovnosť na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj v pracovnom živote. Rada v ňom opätovne potvrdila svoj záväzok "*posilniť správu vecí verejných prostredníctvom uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti, a to jeho začleňovaním do*

všetkých oblastí politik vrátane vonkajších činností EÚ" a vyzvala členské štáty, aby "pri vypracovávaní a plnení národných programov reforiem uplatňovali hľadisko rodovej rovnosti a podporovali politiky rodovej rovnosti".

Presadzovanie rodovej rovnosti je teda legitímny politický cieľ hodný modernej demokratickej krajiny a členského štátu Európskej únie. Dosiachnutie tohto práva musí byť nielen formálne právne zakotvené, ale aj efektívne uplatňované vo všetkých oblastiach života spoločnosti. Je preto potrebné prijímať nové prístupy a uskutočňovať štrukturálne zmeny tak, aby sa dosiahla rodová rovnosť ako aj rovnosť príležitostí iných znevýhodnených skupín spoločnosti. Toto je nesporne aj úloha štátu, a to v spolupráci so všetkými zložkami občianskej spoločnosti.